

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

4 juillet 2005

PROJET DE LOI**tendant à privilégier l'hébergement égalitaire
de l'enfant dont les parents sont séparés et
réglementant l'exécution forcée en matière
d'hébergement d'enfant****AMENDEMENTS**N° 16 DE M. **VERHERSTRAETEN**
(Sous-amendement à l'amendement n° 7)

Art. 2

**Compléter l'article 374, § 2, proposé par l'alinéa
suivant:***«S'il change de résidence, le parent qui héberge l'enfant doit en aviser l'autre parent et ceux qui ont le droit d'entretenir des relations personnelles avec l'enfant au sens de l'article 375bis, et ce, dans un délai d'un mois à compter de ce changement.».***JUSTIFICATION**

Lorsque les père et mère ne cohabitent pas et que les enfants résident chez l'un d'eux, l'autre parent a le droit de gar-

Documents précédents :

Doc 51 **1673/ (2004/2005)** :

001 : Projet de loi.

002 et 003: Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 juli 2005

WETSONTWERP**tot het bevoorrechten van een gelijkmatig
verdeelde huisvesting van het kind van wie
de ouders gescheiden zijn en tot regeling van
de gedwongen tenuitvoerlegging inzake
huisvesting van het kind****AMENDEMENTEN**Nr. 16 VAN DE HEER **VERHERSTRAETEN**
(Subamendement op amendement nr 7)

Art. 2

**Het voorgestelde artikel 374, § 2, aanvullen met
een lid, luidend als volgt:***«Indien hij zijn verblijfplaats wijzigt, dient de ouder die het kind huisvest, dit te melden aan de andere ouder en aan diegenen die recht hebben op persoonlijk contact ten aanzien van het kind, zoals bedoeld in artikel 375bis, en dit binnen een termijn van één maand vanaf deze wijziging.».***VERANTWOORDING**

Wanneer ouders niet samenleven en de kinderen bij één van hen wonen, heeft de andere ouder recht op persoonlijk

Voorgaande documenten :

Doc 51 **1673/ (2004/2005)** :

001 : Wetsontwerp.

002 en 003: Amendementen.

der un contact personnel avec ses enfants. Les grands-parents et toutes les autres personnes qui prouvent qu'un lien affectif particulier les unit à l'enfant ont également le droit de maintenir des relations personnelles avec celui-ci.

Afin de protéger ce droit d'entretenir des relations personnelles avec les enfants, le présent amendement tend à prévoir que le parent chez qui l'enfant réside est tenu de communiquer, dans le mois, tout changement de résidence au parent qui jouit de ce droit.

Des problèmes peuvent en effet se poser si le parent chez qui l'enfant réside change d'adresse sans en prévenir les personnes qui bénéficient du droit susvisé.

Cet aspect civil n'enlève toutefois rien à l'importance du principe qui veut que les deux parents se tiennent au courant de l'adresse où ils résident effectivement, sous peine de compromettre l'exercice de la coparenté, l'éducation conjointe et l'exercice du droit d'entretenir des relations personnelles.

Le présent amendement s'inspire de la législation française, qui prévoit une sanction consistant en six mois d'emprisonnement et en une amende de 7 500 euros en cas de non-respect de l'obligation de notifier son changement d'adresse.

L'amendement même ne prévoit pas de sanction pénale explicite, mais, du fait que l'obligation de notification est inscrite à l'article 374 du Code civil, sa transgression est punissable en vertu de l'article 369bis du Code pénal.

N° 17 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 6 (nouveau)

Insérer un article 6, libellé comme suit:

«Art. 6. — Il est inséré, dans la quatrième partie, dans le livre IV «Procédures particulières» du Code judiciaire, après le chapitre XI**bis**, un chapitre XI**ter**, libellé comme suit:

«CHAPITRE XI**ter**. — Des litiges relatifs à l'exercice des relations personnelles

«Art. 1322novies. — Si le juge a ordonné des mesures relatives à la personne de l'enfant, soit en vertu de l'article 223 du Code civil, soit en application de l'article 1280, soit dans d'autres cas, et que celles-ci ne sont pas respectées, il est procédé comme suit, pour autant que l'affaire soit de nouveau portée devant le juge:

contact met de kinderen. Grootouders en andere personen die aantonen dat zij een bijzondere affectieve band hebben met het kind, kunnen eveneens een recht persoonlijk contact met het kind onderhouden.

Ter bescherming van dit omgangsrecht, beoogt dit amendement dat de ouder bij wie het kind gehuisvest is, verplicht zou zijn aan diegenen die omgangsrecht hebben, te melden dat hij zijn verblijfplaats wijzigt, binnen een maand vanaf deze wijziging.

Indien de ouder die het kind huisvest van adres wijzigt, zonder de personen die een omgangsrecht hebben op de hoogte te brengen, kan dat immers voor moeilijkheden zorgen.

Dit burgerlijk aspect doet evenwel niets af aan het belang van het principe dat beide ouders elkaar op de hoogte houden van het actuele adres waar ze verblijven. Zo niet dreigen co-ouderschap, gezamenlijke opvoeding en omgangsrecht uitgehouden te worden.

Dit amendement is gebaseerd op de Franse wetgeving, die voorziet bij de niet nakoming van de melding van adreswijziging in een strafsancie van zes maanden gevangenisstraf en een geldboete van 7.500 euro.

In het amendement zelf wordt niet in een expliciete strafsanctie voorzien. Door de opname van de meldingsplicht in artikel 374 van het Burgerlijk Wetboek is het overtreden ervan echter wel strafbaar bij toepassing van het reeds bestaande artikel 369bis van het Strafwetboek.

Nr. 17 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 6 (nieuw)

Een artikel 6 invoegen, luidend als volgt:

«Art. 6. — In het vierde deel van het Gerechtelijk Wetboek wordt in boek IV «Bijzondere rechtsplegingen» na hoofdstuk XI**bis** een nieuw hoofdstuk XI**ter** ingevoegd, luidend als volgt:

«HOOFDSTUK XI**ter**. — Geschillen met betrekking tot de uitoefening van het persoonlijk contact

«Art. 1322 novies. — Indien de rechter maatregelen betreffende de persoon van het kind heeft bevolen, hetzij op grond van artikel 223 van het Burgerlijk Wetboek hetzij met toepassing van artikel 1280, hetzij in andere gevallen, en deze niet worden nageleefd, wordt er als volgt gehandeld voor zover de zaak opnieuw voor de rechter wordt gebracht:

Le greffier informe les parties, par pli judiciaire, de la possibilité de recourir à la médiation et leur envoie sans délai le texte des articles 1730 à 1737, ainsi qu'une brochure d'information rédigée par les pouvoirs publics et une liste des médiateurs agréés spécialisés dans les matières familiales et établis dans l'arrondissement judiciaire concerné.

Si les parties ou l'une d'elles souhaitent avoir recours à la procédure de médiation, elles doivent en avvertir le greffier par écrit dans les huit jours de la notification faite par ce dernier. L'affaire est mise au rôle durant cette période.

Si les parties ne réagissent pas dans les huit jours ou indiquent qu'elles renoncent à la possibilité de médiation, le juge poursuit l'instruction et le jugement de l'affaire selon la procédure classique.»»»».

JUSTIFICATION

Cet article établit le principe selon lequel le greffier commence par informer les parties de la possibilité de médiation lorsqu'un parent ne se conforme pas à une décision judiciaire en matière de droit aux relations personnelles et que l'autre parent saisit le tribunal.

La nouvelle loi du 21 février 2005 modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne la médiation s'applique en la matière. Les époux peuvent donc choisir de recourir à la médiation volontaire ou à la médiation judiciaire. Dans ce cas, ils doivent avvertir le greffier par écrit dans les huit jours de la notification de cette possibilité qui leur a été faite par le greffier.

Le délai retenu est intentionnellement court, compte tenu de l'urgence de la procédure qui exige que des mesures soient prises à court terme.

Lorsque les parties choisissent de recourir à la médiation volontaire, l'examen de l'affaire se poursuit totalement en dehors de la sphère judiciaire, en collaboration avec un médiateur, agréé ou non par la commission fédérale de médiation et avec le libre choix pour les parties de faire homologuer ou non leur accord par la suite.

Lorsque les parties optent pour la médiation judiciaire, l'affaire, conformément au nouvel article 1734 du Code judiciaire, est ajournée pendant trois mois, au cours desquels les parties tentent de conclure un accord. Si, avant le jour fixé, elles parviennent à un accord ou constatent qu'aucun accord n'est possible, les parties peuvent, conformément à l'article 1735, § 5, du Code judiciaire, porter l'affaire devant le juge par simple déclaration écrite déposée ou adressée au greffe. Nous optons ainsi pour un moyen facile et peu formel de saisir à nouveau le juge.

De griffier informeert de partijen bij gerechtsbrief over de mogelijkheid tot bemiddeling en stuurt hen onverwijld de tekst van de artikelen 1730 tot 1737, vergezeld van een door de overheid opgestelde informatiebrochure en een lijst van de erkende bemiddelaars die gespecialiseerd zijn in familiezaken en gevestigd zijn in het betrokken gerechtelijk arrondissement.

Zo de partijen of één van hen een beroep wensen te doen op de bemiddelingsprocedure, dienen zij de griffier hiervan schriftelijk te verwittigen binnen acht dagen na de kennisgeving door de griffier. De zaak wordt gedurende deze termijn op de rol geplaatst.

Als de partijen niet reageren binnen acht dagen of te kennen geven af te zien van de mogelijkheid tot bemiddeling, wordt de zaak verder in gewone vorm behandeld en beslecht.»»»».

VERANTWOORDING

Dit artikel stelt het beginsel vast dat wanneer een ouder een rechterlijke beslissing inzake het recht op persoonlijk contact niet nakomt de andere ouder naar de rechtbank stapt, de griffier de partijen eerst informeert over de mogelijkheid tot bemiddeling.

De nieuwe wet van 21 februari 2005 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek in verband met de bemiddeling is hier van toepassing. Aldus kunnen de echtgenoten ervoor opteren een beroep te doen op de vrijwillige bemiddeling dan wel op de gerechtelijke bemiddeling. Zij dienen in dit geval de griffier schriftelijk te verwittigen, binnen acht dagen nadat de griffier hen de mogelijkheid tot bemiddeling ter kennis heeft gebracht.

Deze termijn wordt bewust kort gehouden gelet op het dringende karakter van de procedure die vereist dat er op korte termijn maatregelen worden getroffen.

Wanneer de partijen kiezen voor de vrijwillige bemiddeling, wordt de zaak volledig los van het gerecht verder behandeld, met de medewerking van een bemiddelaar die al dan niet erkend is door de federale bemiddelingscommissie en met de vrije keuzemogelijkheid voor de partijen om hun akkoord naderhand al dan niet te laten homologeren.

Wanneer de partijen kiezen voor de gerechtelijke bemiddeling wordt de zaak overeenkomstig het nieuwe artikel 1734 van het Gerechtelijk Wetboek drie maanden verdaagd, in de loop van dewelke de partijen trachten een akkoord op te stellen. Wanneer zij vóór deze datum een akkoord bereiken of vaststellen dat er geen akkoord mogelijk is, kunnen de partijen de zaak overeenkomstig artikel 1735, § 5 van het Gerechtelijk Wetboek middels een eenvoudige schriftelijke verklaring ter griffie binnen acht dagen vóór de rechter brengen. Aldus wordt gekozen voor een gemakkelijke en weinig formele wijze om de rechter opnieuw te vatten.

Toutes les décisions judiciaires sont visées: tant celles du juge de paix, du tribunal de première instance ou de son président statuant en référé, que celles du tribunal de la jeunesse.

Nous considérons que le régime de résidence le plus bénéfique pour les enfants et les parents est celui dans lequel chacun se sent à l'aise et respecte les accords conclus. Il importe dès lors que les parents le déterminent d'un commun accord. Le renversement du régime de résidence préconisé par certaines propositions de loi constitue, à l'égard du parent récalcitrant, une sanction qui ne servira certainement pas toujours l'intérêt de l'enfant et qui aggravera par ailleurs les tensions et les conflits entre les parents.

Nous indiquons au passage que nous sommes favorables à une répartition plus uniforme des compétences en matière de conflits familiaux. Nous renvoyons à cet égard à une proposition de loi antérieure que nous avons déposée (DOC 51723/001).

Beoogd worden alle rechterlijke beslissingen: zowel deze van de vrederechter, de rechtbank van eerste aanleg of diens voorzitter rechtsprekend in kort geding, als deze van de jeugdrechtbank.

De indiener meent dat kinderen en ouders het meest baat hebben bij een verblijfsregeling waarin iedereen zich goed voelt en waar men zich aan de afspraken houdt. Het is dan ook belangrijk dat de ouders in onderling

overleg tot een akkoord komen. Een omkering van de verblijfsregeling zoals bepaalde wetsvoorstellen voorschrijven, is een sanctie tegen de onwillige ouder, die zeker niet altijd in het belang van het kind zal zijn, en die bovendien de spanningen en conflicten tussen de ouders zal doen oplaaien.

In de marge stipt de indiener ook aan dat hij pleit voor een grotere eenvormigheid betreffende de bevoegdheidsverdeling inzake gezinsconflicten en hij verwijst hiervoor naar zijn eerder wetsvoorstel (DOC 51 723/001).

Servais VERHERSTRAETEN (CD&V)